

SocialdepartementetKammarkollegiet
Box 22 18
103 15 Stockholm

Uppdrag till Kammarkollegiet att lämna förslag till en långsiktig hantering av viss skadereglering för tjänstereseskador för regionanställd hälso- och sjukvårdspersonal

Regeringens beslut

Regeringen ger Kammarkollegiet i uppdrag att lämna förslag till en långsiktig hantering av skadereglering för tjänstereseskador för regionanställd hälso- och sjukvårdspersonal som deltar i insatser enligt lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands, eller deltar i internationella övningar inom katastrofmedicin på uppdrag av staten. Förslagen hantering ska tillämpas när regionernas ordinarie tjänstereseförsäkring inte är tillämplig. Utgångspunkten är att skaderegleringen ska motsvara vad som gäller för anställda vid statliga myndigheter som deltar i svenska insatser utomlands.

Uppdraget ska utföras i samverkan med Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska inom ramen för uppdraget redogöra för vilket skydd regionernas befintliga försäkringar erbjuder och vilka behov som finns under de aktuella insatserna. Dialog ska i den mån det är nödvändigt föras med regionerna och andra relevanta aktörer.

Kammarkollegiet ska vid behov lämna nödvändiga författningsförslag.

Kammarkollegiet ska senast den 5 mars 2027 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Kammarkollegiet under 2026 använda 2 000 000 kronor som ska redovisas under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social

omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård, anslagsposten 1 Del till Kammarkollegiet.

Ärendet

Enligt lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands, får en region bedriva hälso- och sjukvård utomlands i syfte att minimera de fysiska och psykiska följdverkningarna av olyckan eller katastrofen vid insatser till stöd för utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med anknytning till Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet (1 §). Regionen får även bedriva vård vid insatser till stöd för andra än de som har anknytning till Sverige (1 a §). Beredskap för katastrofmedicinska insatser ska upprätthållas av regionerna i Stockholms, Västra Götalands, Skåne, Östergötlands, Uppsala och Västerbottens län medan övriga regioner får upprätthålla sådan beredskap (6 §). Socialstyrelsen ska, i nära samverkan med övriga berörda myndigheter, leda och samordna de katastrofmedicinska insatserna och får i övrigt besluta om hur regionernas resurser ska användas vid sådana insatser (5 §). En region har dock rätt till ersättning av staten för kostnader som är direkt hänförliga till katastrofmedicinska insatser som regionen har utfört (7 §).

I förarbetena till lagen om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands konstaterade regeringen att det krävs att regionerna (då landstingen) träffar särskilda avtal med den personal som önskar utföra katastrofmedicinska insatser utomlands. I avtalen bör exempelvis frågor om ekonomisk ersättning, försäkringsskydd och jourtjänstgöring regleras (prop. 2007/08:138 s. 35). De regioner som bidrar med hälso- och sjukvårdspersonal vid insatser utomlands får i egenskap av sjukvårdshuvudmän och vårdgivare anses ha ett sedvanligt arbetsgivaransvar för den personal som de ställer till förfogande. Regionerna behöver därför se till att personalen har ett försäkringsskydd.

Enligt förordningen (2008:553) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands, får Myndigheten för civilt försvar besluta om katastrofmedicinska insatser (2 §). Socialstyrelsen ska, i nära samverkan med övriga berörda myndigheter och organisationer, göra sådana förberedelser att styrelsen inom sitt område, i en situation då en katastrofmedicinsk insats ska genomföras utomlands, med kort varsel kan stödja utlandsmyndigheter och nödställda (3 §). Socialstyrelsen har även i uppdrag att upprätta en nationell förstärkningsresurs för katastrofmedicinska insatser (S2024/00968).

För att regionerna ska kunna bedriva sjukvård utomlands vid katastrofmedicinska insatser som ägt rum i länder där Utrikesdepartementet avråder från resor har Kammarkollegiet på uppdrag av regeringen ingått tillfälliga överenskommelser med regionerna om skadereglering för tjänstereseskador för hälso- och sjukvårdspersonal, motsvarade vad som gäller för den som omfattas av statens tjänstereseförsäkring (se exempelvis S2023/01505, S2023/02853 och S2026/00478). Framtagandet av sådana uppdrag och överenskommelser ställer höga krav på en snabb hantering av regeringen, Regeringskansliet, berörda myndigheter och regioner.

Mot bakgrund av ovan finns det ett behov av att finna en långsiktig hantering av skadereglering för tjänstereseskador när regionanställd hälso- och sjukvårdspersonal deltar i vissa insatser utomlands enligt lagen om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Jenny Svensson

Kopia till

Statsrådsberedningen, SAM
Utrikesdepartementet, IU, MH, RS, KC,
Försvarsdepartementet, CF, ETU
Socialdepartementet, HC, SAM
Finansdepartementet, BA, SFÖ, ESA
Myndigheten för civilt försvar
Socialstyrelsen